

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A szerkesztőség: Wallner-féle ház, a tó partján, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok vissza nem adatnak.	Felelős szerkesztő: KOLLÁNYI ÖDÖN. Kiadó és laptulajdonos: LÓWY B.	Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér. Hirdetmények: Egy hasabos petsor egyszeri közlésnél 8 többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész évre 16 korona. — Nyílt tér: petsora 40 fillér.
---	---	--

Virágvasárnap.

Ifju tavasz szép ünnepe, piros pünkösöd kedves hirnöke, nyájasan köszöntünk! Künn a szabadban rügyeket hajtanak a fák, díszruhát öltenek a virágok és bármilyen fásult legyen is kedélyünk, örömpesve látjuk a természet átalakulását, a mogorva tél apónak távozását és a költői tavasz vidám bevonulását.

A tél nélkülözései, keservei, kínjai még nem vonultak ugyan el és ép oly nehéz, ép oly viszontagságos viszonyok közt tengődünk, mint előbb.

De a tavaszi nap sugara életre kelti a remény csiráját — a reményt, mely a boldogság izelítője.

Nemzetünk életét is felvidította a természet ujjáébredése. A merev, rideg nembánomság közömbösség helyét friss, tavaszias hangulat váltja fel. Mozog az egész ország, fárad, munkálkodik lázasan. Örömmel látjuk, hogy a magyar szemé előtt még nem homályosult el a nemzeti ideál tündöklő képe; tud és akar munkálkodni a haza jövőjén, boldogulásán.

Nem kell féltetni azt a nemzetet, mely mint a természet, leküzdi a zord télviharokat és ujjáébred, valahányszor már türehetlenné válnak a fürge tegek rakoncátlanok. Nem kell féltetni azt a nemzetet, mely hiven őrzi

meg apáinak legdrágább kincsét — az ősi erényeket: a lángoló patriotizmust, a buzgó tettevagyást, az ideálért való igaz lelkesedést. Nem kell féltetni azt az országot, melynek termőföldje kifogyhatatlanul szolgáltatja Isten adományait. Nem kell féltetni a magyart, ki ép oly mélyen, ép oly forrón tudja szeretni a hazát, mint az ősök, kik vérökkel szereztek meg e földet s a ki képes lesz ez örökséget eszével megtartani.

Nem satnya, nem tunya a magyar! Csak nagyon soká tartott a tél s a tétlenség őserények jó részét felemészítette. De már tavasz van, ereje visszatér. A nedvkeringés megindul, a rügy kihajt, a virág kinyílik s a nap erlelő melege meghozza a gyümölcsöt. A nemzet öntudatra ébredt, munkál, fáradozik a jövőjének érdekében. Munkájának díja, fáradozásainak gyümölcse nem maradhat el.

Virágvasárnapjára virágos kép ez. Szép és tetszetős és minden igaz hazafit boldogsággal eltöltő.

Nyájasan köszöntünk virágvasárnap! Miként az Urat Jeruzsálembé való bevonulásakor frissen sarjadjó palomágakkal fogadta a nép; úgy a reményesség fekadó rügyeit tárja elbűnk a buzditólag mosolygó tavasz!

S ezért üdvözlünk téged örömmel nyájas, szép virágvasárnap.

Zalavármegye cellulosa ipará.*)

Ereki Károly gépészmérnökötől.

Zalavármegyének van 17 ezer hektár fenyveserdeje, meg 140 ezer hektár lomberdeje. Ha ezekből csak a fenyőerdőket használná ki Zalavármegye lakossága cellulosa gyártásra és pedig a legkíméletesebb gazdálkodás mellett, évi 4 köbméter fát számítva hektáronként, akkor a 17 ezer hektár fenyveserdeje bruttó jövedelme 250 ezer métermázsas csiszolt cellulosa volna 3—4 millió korona értékben. A cellulosa ipar 20—30% nyereséggel dolgozik, de ha a 3—4 millió korona évi forgalomból nem 20% ot, hanem csak 5% ot mint tiszta nyereséget számítunk, akkor is 150 vagy 200 ezer koronával emelkednék Zalavármegye erdőtulajdonosainak az évi tiszta jövedelme erdőiknek eme modern kihasználásával.

Az amerikai, német és svéd erdőtulajdonosok fenyvesei nagyobb részt munkában vannak. Amerikában 25, Svédországban 20 és Németországban 14 millió korona értékű fát használtak el újságpapírgyártásra 1900-ban. Ausztriában is teljes erővel megindult a tevékenység e téren s mikor három esztendeje egy bécsi gépgyárral összekötött kerestem, hogy ők Magyarországra gépeket szállíthatnának csiszolt-cellulosa ipari berendezésre, annyi munkája volt a gyárnak Ausztriában, hogy szívesen lemondott a magyarországi üzletről. A külföld cellulosa iparának e nagyfokú fejlődése mellett Magyarorszában edes kevés, Zalában pedig, ha nem tévedek, absolute semmi sem történik.

* A „Sümeg és Vidéke” szerkesztőségének szíves felhívása folytán vesszük át e nagyérdemű cikket s felhívjuk rá olvasóink figyelmét. Szerk.

TÁRCZA.

Pengő Klára

A „Tapolczai Lapok” eredeti tárczája.

Kiskakasdon, Nagykakasdon
 Nincsen olyan híres asszony . . .
 „Hej, ki az a híres asszony?”
 „Pengő Klára komámasszony.”

Kiskakasdon, Nagykakasdon,
 Ki oly kenyeret dagaszszon,
 Minőt dagaszt Pengő Klára,
 Nem volt s nem lesz hamarjába.”

Kiskakasdon, Nagykakasdon
 Pengő Klára csak az asszony!
 Asztalánál a pecsenyét
 Királyok is megehetnék.

Kiskakasdon, Nagykakasdon
 Nincsen olyan kardos asszony,
 Nincs bizony, mint Pengő Klára,
 Hej, kinek mi gondja rája? . . .

Kiskakasdon, Nagykakasdon
 Nincsen olyan derek asszony,
 Nincs bizony, mint Pengő Klára,
 Neki van a legszebb lánya. D. Gy.

Párbeszéd J. Severus és Ben Akiba rabbi között.

Írta: Dr. Fényes Samu.
 (Vége.)

Akiba: A mi Istenünk egy s társat nem tűr maga mellett. És elpusztítja bizony vala-

mennyit azokkal együtt, kiknek lelke nem tisztul. Ez a lelki tisztulás, ha egyszer megkap, le fogja Rómát dönteni, mert a förtelenre épült.

Severus: Tán te is ama Názáretbelinek vagy a követője, akiről azt beszélik, hogy feltámadott?

Akiba: Nem vagyok a hive.
 Severus: És ti akarjátok Róma hatalmát megdönteni, ti maroknyi koldusfaj, akik nem vagytok elegendő, hogy egy cohorsot kiállítsatok legényeitekből, de arra elegendő vagytok, hogy több felekezet legyetek!

Akiba: A felekezet nem választja el a lelkeket, kiket az örökkévaló Isten neve összeköt. Ama Názáretbeli bizony már megindult hódító útjára és követői nyomán az egy Isten nevének ígéje már eljutott a tengerig, melybe a nap nyugodni tér. Itt van legiód egy cohorsa, potenciánai harcizosok; — tedd próbára őket, hány van, ki hiszen abban, kit az olajfák hegyén Pontius Pilátus megfeszített? Vagy kísérsd meg a cyraenabeli cohorsal. Százakra megy számuk.

Severus: Igazad lehet zsidó. De arra válaszolj nekem, — ha a Názáretbeli is az egy örökkévaló nevét hirdeté, miért nem vagytok egy hiten?

Akiba: Miért olvasztja meg félórai verőfény a havat, de az ólmot már csak a méceses lángja, a vasat pedig csak a kohó iszonyatos tüze? Pedig a verőfény, a méceses lángja, a kohó tüze egy-egy elcsent része a nap hevének. A hit a lélek állapota — de az egyikét már a verőfény megolvasztja, a másikat csak a kohó tüze. Pedig az erő, az a valóság, mely megolvasztja, egy és

ugyanaz. Egy erő hevíti a Názáreti hivat és minket zsidókat, csak hogy azok lángolnak, míg minket csak másnemű tűz olvaszt meg.

Severus: Azokat tehát silányabbaknak tartod magadnál?

Akiba: Bizonyára nem, csak másnemű hirdetői ugyanegy valóság. Avagy silányabb a verőfény, mint a kohó tüze? Egyaránt áldást szór kellő alkalmazása, amint hogy egyaránt átkos lehet a verőfény, mely Háránt pusztává asztja és a tűz, mely gyújt és öl. Názáret hive ha úgy tetszik neked kegyelmes uram, hasonló a naphoz, — ők maguk így mondják, — az enyém a holdhoz, de mely egy útnap viradásának útját mutatja, eljövetelet hirdet. Mi átvirasztjuk az éjszakát, hogy új napvilágot láthassunk.

Severus: Jól forgatod a nyelved zsidó. De egyre válaszolj. Miért van az, hogy a világ minden népe boldog Róma uralma alatt, csak ti lázongtok? Hadrián Augustus népeinek atyja, békés, jólelkű uralkodó, ki a Garumnától a Tanisig békét teremtett szerte a világon, — csak épen ti lázongtok az imperium ellen.

Akiba: Mert mi vagyunk az egy igaz Isten igazságának letéteményesei.

Severus: Ez többé nem Jeruzsálem, hanem Aelia Capitolina és ha az isteni Caesarnak úgy tetszik, elkerget valamennyiteket a világból.

Akiba: Megteheti, — de az Istent nem képes kiirtani lelkünkben, soha. Fiuk az apák mellé temetkeznek, Hellas fénye, Róma hatalma mulandó, csak egy a mi állandó örök, — az, a kinek nevét ajkamra venni nem szabad.

A csiszolt cellulóza gyártás jövedelmezősége Németországban, ahol az erdőviszonyok hasonlóak a zalaiakhoz, (Szászországban), kedvező. Mondjuk, hogy valakinek rendelkezésére áll 200 lóerő vizesésben és a fenyőfának köbméterét 15 koronáért kapja. Ebben az esetben képes a 200 lóerő naponként 25 métermázsza teljesen vízmentes csiszolt cellulózát előállítani és egy évben 300 munkanapot számítva, (A cellulózagyár ájfel-nappal dolgozik) 7500 métermázsát évenként. Egy métermázsza csiszolt cellulóza ára 15 korona, tehát a 200 lóerő 7500-szor 15 = 112,500 korona évenkénti forgalmat képes csinálni. Ehhez a 112,000 korona forgalomhoz természetesen nagyok a kiadások is. Ha a fát venni kell, akkor a 200 lóerőhöz szükséges 2500 köbméter fa ára (á 15 korona) 37500 korona kiadást képvisel. A gyár üzeme- és amortizációjára évenként ugyanennyit számítva marad 37500 korona tiszta jövedelem és ha a vizerő tulajdonosa egyuttal erdőtulajdonos is, akkor a cellulóza gyártás a világ legnagyobb termelő ágának látszik, mely a bruttó forgalom 33%, illetve 66%-át tiszta nyereségként adja.

Valóságban úgy áll a dolog, hogy a cellulóza gyárosok ma mind nagy részvénytársaságok, amelyek a cellulózát nem adják el, de meg nem is vesznek, hanem ami cellulózát gyártanak, azt saját maguk feldolgozzák. Néhány ilyen társulat dolgozik néha 100 és 200 millió korona alaptőkével, amely pénzösszeggel szemben kisipari vállalatok nem bírnák a helyüket megállani. A jövedelmező cellulóza gyártás tehát csak azért nem képes boldogulni, mert a nagy tőkepénzesek millióit ezt nem engedik és ha az ember mégis cellulóza gyáros akarna lenni, akkor ennek csak egy módja van, tudniillik részvénytársaságot alakítani, amelynek millióit aztán könnyen kűzdenek a másik fél milliói ellen.

Egy ilyen Dunántúli-Papir-Ipar-Részvénytársaság van ma indulófélben, amelynek ezéla a zalai, veszprémi és vas megyei fenyeveseknek kihasználása. Zalavármegyének mindenestre érdekében áll egy ily részvénytársaság mozgalmaiban mint részvényes is szerepelni, mert az erdőknél az eladása még nem elegendő egymagában a zalai erdekek megvédésére. Vasvármegyének van 70 ezer hektár fenyőerdője, vizesései kiválóan alkalmasak cellulóza gyártásra s a vármegye papirfogyasztásán kívül Bécshez és Sopronhoz való közelsége is alkalmassa teszik egy papirgyár alapítására. Zalavármegyének Budapest felé kell gravitálnia erdőivel. A statisztika szerint 120 ezer métermázsza nyomdapapirt hoz Ausz-

tria évenként a nyakunkra 4 és fél millió korona értékben. Egy székesfehérvári papirgyár képes volna a zalai erdők cellulóza gyáráival egyesülve ezt a 4 és fél millió koronát megmenteni és a mai iparpolitika mellett könnyű volna a fennálló osztrák papiriparral a versenyt is fölvenni.

Zalavármegye erdőinek kihasználására a legjobb alkalom a mostani. A fenyő erdőkön kívül a 140 ezer hektár lombdőt is bele lehetne részlegesen a papirgyártásba vonni, de az újságpapír igazi nyersanyaga mégis csak a fenyőfa.

Mivel egy ily nagyobb szabású ipari vállalat előmunkálataiban minden csekélységnek látszó adat fontos lehet, a dolgok állását behatóan ismerő és az alakulás menetét szerző agyra nézve, ugyan lekötölné a lapoknak olvasó közönsége, ha a zalai és vas megyei erdő és vizerő viszonyokra vonatkozó ismereteiket velem direkt vagy indirekt közölné.

(Bizony sajna, Tapolca közeli vidéke e tekintetben mostohán áll, de karolják fel e fontos közgazdasági kérdést ama távolabbi vidékei, ahol erre a természet adta föltételek megvannak. Szerk.)

SZŐLÉSZET ÉS BORÁSZAT.

Felhívás a M. Sz. O. E. tagjaihoz. Folyó évi április 13—17-én tartatik meg Rómában a VII. nemzetközi gazdasági kongresszus, mely külön szakosztályba vonván össze a szőlőművelésre vonatkozó tárgyakat, egyuttal II. nemzetközi szőlészeti kongresszus jellegével is fog bírni. Szőlőművelés tekintetében Magyarország egyik legjelentékenyebb állama a világnak, s így kívánatos, hogy szőlőtermelőink a kongresszuson való minél számosabb megjelenés által ugy államiségünket, mint a szőlőművelés nemzetközi vonatkozásai iránt fokozott érdeklődésünket kidomborítsuk. Amellett köztudomásúlag az olasz szőlészet a francia után a legjelentékenyebb, a tartandó előadások és a kongresszussal egybekötött kirándulások programja a legerdekesebb, úgy hogy az igen tanulságosnak ígérkezik. Ha végre hozzáteszszük, hogy Róma városa maga mindenkire, aki még nem ismeri, a lehető legnagyobb vonzerőt gyakorolhatja az ökorból fennmaradt régiségeivel, pazar építkezéseivel és műkíneseivel, és hogy ily jutányosan, mint most, máskor ezt az utat megtenni nem lehet, oly érveket hoztunk fel az uton való részvétel érdekében, hogy mindenki, akinek ideje és anyagi körülmé-

nyei megengedik, szívesen meg fogja ragadni ezt a kedvező alkalmat. Leghelyesebb, ha az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület által rendezett magyar társas kiránduláshoz, melynek részletes programját az OMGE. titkári hivatala (Budapest IX., Köztelek) bárkinek díjmentesen megküldi, csatlakoznak a mi egyesületi tagjaink is. A jelentkezés végső határideje márczius 31-én volt. Az utazás (ápr. 9-én) nagycsütörtökön este veszi kezdetét és nagyszombaton délután háromkor Rómában lesz a társaság s így a husvéti ünnepeket már ott töltheti. A Kongresszus április 17-én (péntek) ér véget, a visszautazás ugyanazon az uton (Fiume-Ancona) 30 napon belül történhet. A vasuti költség Budapesttől Rómába és vissza I. oszt. 130 K., II. oszt. (hajjón I-ső oszt.) 110 K. Rómába 5 napi teljes ellátás 90 K. A M. Sz. O. E.-et hivatalosan a kongresszuson dr. Drucker Jenő, dr. Kövesy Ferencz és Vastagh János igazgatóválasztmányi tagok fogják képviselni.

Nem szabad a szőlőtermés nagyságát mértéken felül fokoznunk. A nagy termőképességű dél-franciaországi szőlőkre nézve A. Müntz érdekes tanulmányt végzett, melyben világosan kimutatja, hogy Franciaország kedvezőtlen borárainak behatása folytán nagyobb hasznot hajtanak a középtermésűek, mint a túlbőven termő szőlők. E túlbőtermő képességet a szőlők termékeny földbe kerülésüknek, a sok öntözésnek, trágyázásnak s a szőlőtőke előnyös visszametszésnek köszönhetik. Ezen — és a különben is előnyös tenyészfeltételek behatása alatt levő szőlő termőképessége aránytalanul emelkedik. — Ezen körülmények azok, a melyek azt eredményezték Franciaországban, hogy míg a filoxera megjelenése előtt 30—50 Hl. bor termett hektáronként, addig most az sem ritkaság, ha 300—350 Hl. termel meg ugyanazon terület. A fent említett francia tudós vizsgálatai által kimutatta, hogy e túlfeszített termőképesség megboszulja magát, a mennyiben az a bor minőségének rovására megy.

A míg a bor nagy kelendőségnek örvendett, — kb. 1899-ig — jól elkelték még a rosszabb minőségű borok is, nagyon természetes, hogy a bőven termő szőlők, hektáronként mintegy 1045 koronával több hasznot hoztak a középtermésűeknél; az 1901-ben beállott tultermés következtében a rossz bor ára tetemesen csökkent a jó borral szemben, s e csökkenés oly nagy volt, hogy nemcsak nem volt tiszta jövedelem-többlet, hanem hektáronként a haszon mintegy 285 koroná-

Severus: És azt hiszitek, hogy daczolhatok az imperátorral? Ma nincs csak fél légióm, de holnap lesz husz ha kell és összemorzszollak titeket.

Akiba: Bizony mondom igazat szóltál. Veszendő emberek vagyunk s ha ma le nem ütteted fejem, eljőn majd máskor annak napja. Nincs köztünk egyetlen egy sem, ki ne tudná, hogy mi a bérünk, — de az a mi utunk, melyen járunk kell, — így rendelé az Egy, ki lelkünkben lakozik. O tulél mindent, mi létezik, az ő igéje, melyet fiam, s fiamnak késő ivadékaí hirdetenének megbomlasztja a világbiró Róma hatalmát és diadalt arat förtelmeín s hamisságain. Talán ezredévek tellenek el, míg a sanyaruság ez éjszakáját kell viselnünk, de ebből az éjszakából kell fakadni az új hajnalnak s ha az újra megfogyatkozik, az új éjszakából ismét csak a mi lelkünk — az Egy, kinek nevét nem merem kiejteni — fog új hajnalt kelteni föl, óh római! Ki örülhetne a holnapi napnak, ha nincs, a ki az éjszakát átvirrasztja: Es léssen a mi birodalmunk nagyobb, mint az Augustus Caesaré a Garumnától a Tanaisig, — mert ez terjedni fog napnyugotig.

Severus: Leüttessem a fejedet zsidó, vagy feszíttesselek meg, mint Pontius Pilátus ama Nazarethbéli?

Akiba: Ha ma nem, úgy holnap. Ez az arasznyi lét bizony szóra sem érdemes. De hiába kezdted a férfiakon. Ha egyetlen csecszopó marad is — elég erő lesz, hogy diadalt vegyen rajtatok, az Egy nevében, kinek nevét ajkam ki nem ejti.

Visszaemlékezések.

Irtá: Sándor Aladár

Elmult hát ez is. Vége van a szép napoknak. A vadászati tilalomnak zöldre meszelt sorompói szép csendesen leereszkedtek a modern nimródok előtt; pihen az üldözött vad nyugalmas fekhelyén, pihennek a vadász urak is — szerzett babérjaikon. Bizonyára nagyon sokan közülök vegyes érzelmekkel fogadták februárius elsőjét, a vadásznak ezt a hamvazó szerdáját; pedig hát minden farsangnak meg van a maga bőjtje s elvégre is minden, mi szép és jó, egyszer csak magától elmúlik; elég szomorú, hogy ez így van, de bizony eddig még mindig így volt és nagyon valószínű, hogy ezután is így fog lenni; már sokkal kevesbé szomorú, mondhatnám vigasztalóbb ennél azon körülmény, hogy azzal, ami rossz, hasonlóan áll a dolog.

Ennek az örök igazságnak a tudatában azután csak megnyugszunk jóban, rosszban; belenyugszunk a természet és emberi törvények rendjébe s egy szebb jövő reményében tengődünk, mint elejtett morzsákon — a multnak szép képeín vagy egyes derűsebb epizódjain.

Történetem annak az utolsó darunk távozása és hervadó levelek hullásának bus idején kezdődik, mikor már hideg októberi szelek süvítették végig a kietlen rónán, kegyetlenül hajszolva maguk előtt az ördög szekerét, száraz kórót s más egyéb haszontalan lim-lomot a nélkül, hogy mindezzel csak megközelítőleg is szereznének a vadásznak annyi gyönyörűséget, mint amennyi boszúságot szereznek neki. Mert épen ez az idő

az, mikor a nyul már fázósan húzódik meg a vaczkában, készen arra, hogy minden perczen ugornia kell s akkor iszkiri neki a világnak; — de meg a fogoly-csapat is oly messze kél a vadász előtt, hogy ugyancsak vadász, de meg puska is legyen ám az, amelyik ilyenkor is leszedegeti belőlük a dézsmát.

No de hát mi ez azoknak a szenvedélyes stüssi puskásoknak, akik — ha egyébkor már nem is juthatnak hozzá, de minden hét hetedik napján, avagy a közbeeső ünnepnapokon hűségesen megjelennek az általuk bevadászandó területeken; és mikor aztán egész nap tartott bolyongásuk után a levegőt foszlányokká puffogtatták, a vadászterület szalámi-héj, sajt, parizer és egyéb delikát eledellek hulladékával és zsíros papir-rongyokkal felcífrázták s ráadásul még egy ügyetlen fülest, amelyik nem elég korán ugrott az orruk előtt, még meg is találták sörétezní: a legnagyobb lelki nyugalommal vonultak haza s meg vannak róla győződve, hogy egész nap remekül mulattak.

Hát egy ilyen napon szerencsés voltam merő véletlenségből egy efféle Nimród urral együtt vadászni. Miután úgy hírből már ismertem az illetőt, teljesen nyugodt voltam, hogy az általunk bevadászandó terület számozott nyulainak legcsekélyebb okuk sem lehet az aggodalomra. Az illető ugyanis híres volt arról, hogy nagyon szereti az apró vadakat s tán épen ezen nagy lelki vonzalomnak volt betudható, hogy soha — a legjobb akarattal s a legpazarabb puskatüzeléssel — sem volt képes számottevő kárt tenni bennök. Különben ez a nagy vonzalom valószínűleg

val lett kevesebb. S bár versenyképtelen volt e nagymennyiségű s gyenge minőségű bor a jómínőségűvel szemben, árcsökkenő hatást mégis gyakorolt ez utóbbira, a mely körülmények nemcsak Franciaországban, hanem nálunk Magyarországon is érezhetőek voltak. Láthatjuk tehát e szomorú helyzetből, hogy sem a hasonló természetűeknél, de különösen a szőlőnél nem szabad a lehető legnagyobb termést tűzni ki célunknak, s e példából láthatjuk, hogy a bortermetést az alkalmas szőlőtőkék mérsékelt visszametszése által csak mérsékeltén fokozhatjuk.

Kétséget nem szenved, hogy a műtrágyák is nagy szerepet játszanak a bor termelésében; e trágyázással, — óvatosan bánva és gazdaságosnak mutató mennyiséggel — javíthatjuk a minőséget, vagy legalább is növelhetjük a termést a nélkül, hogy a minőség romolnék. Az öntözéssel is nagy hatást érhetünk el a termés nagyságára nézve, hátránya ellenben ezzel szemben az egyszer befektetett tőkének a piaci viszonyokhoz való nehéz alkalmazhatósága. Müntz nem, vagy csak kevés mértékben helyezi kilátásba a franciaországi bőventermő szőlőterületek — de különösen az öntözésre berendezettek terméseinek csökkenését.

H I R E K.

Kinevezés. A földmívelésügyi miniszter Csathó Gyula tapolczai szőlészeti- és borászati gyokornokjelöltet, lapunk munkatársát, szőlészeti és borászati gyokornokká nevezte ki.

Előléptetés. A földmívelésügyi miniszter Török Pál tapolczai szőlészeti és borászati felügyelőt a XI. fizetési osztály 2. fokozatába léptette elő.

Elismerés. Szentmiklóssy Gyula járásunk főszolgabíráját a m. királyi pénzügyminiszter 3154/903. számú leiratával a közadók behajtása és rendezése körül kifejtett sikeres működése elismerésül 100 korona jutalomdíjban és dicséretben részesítette.

Kinevezés. A belügyminiszter dr. Blaha Sándor szentgróti szolgabírói miniszteri fogalmazóvá nevezte ki.

Hymen. Mint örömmel értesülünk, buzgó munkatársunk, dr. Szücs Arnold tapolczai ügyvéd e hó 5-én tartja eljegyzését Feller

Sámuel bájos leányával, Kamilla kisasszonnyal Sopronban.

Tanfelügyelői látogatás. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, a megyei általános tanítótestület zalaegerszegi járáskörének e hó 2-án Boldogfán tartott üléséről még az nap Tapolczára érkezett. Meglátogatta a tapolczai állami polgári fiúiskolát s látogatása eredményét, általában az iskola egész belső életét és ügyvitelét a tantestülettel tartott értekezletén megfigyelte; végül pedig a tantestületnek buzgalmaért s példás testületi együttérzéseért, elismerését fejezte ki. Meglátogatta kir. tanfelügyelő a kapolcsi róm. kath. és ág. ev. iskolákat, a monostorapáti és hegyesdi róm. kath. iskolákat. Kiváló elismeréssel nyilatkozott a monostorapáti róm. kath. és a kapolcsi ág. ev. iskolákban tapasztaltokról.

A Tudományos Akadémia folyó évi márczius hó 31-én tartott rendkívüli gyűlésén Szily Kálmán főtitkár jelentést tett a Wodiáner-féle jutalomról, a melyből évenként két-két kitűnő néptanító jutalmazandó ezer-ezer koronával. A bizottság a jutalmat Kanovics György balatonfüredi Erzsébet-szeretetház igazgatójának és Schmidt Boldizsár pécsbányatelepi igazgató-tanítónak ítélte oda.

Szegedy Róza hamvai. A sümegi kaszinó kebeléből pár éve alakult szoborbizottság elhatározta, hogy Szegedy Róza hamvait egyesíti Kisfaludy Sándoréval, kinek nemesak hitvese, hanem valósággal muzsája is volt. Az áthelyezés most már mihamarabb meg fog történni s a szoborbizottság a megfelelő szobornú elkészítésével Istvános szobrászt bízta meg. A szobor leleplezési ünnepélyt öszre tervezik.

Tejszövetkezet Sümegen. Sümeg az újabb időben egyre több jelét adja gazdasági előhaladásának. Ujabbban a sümeg-vidéki gazdákör a vidék közgazdasági életére fontos, a kiscigárdák anyagi helyzetére és a nagyközönségnek is hasznos mozgalmat indított meg a tejszövetkezet felállítására érdekében. Az előértekezletet mult hó 29-én tartották meg ebben az ügyben.

A bortermetelők és borkereskedők országos szövetségének tisztikarába vidékünkéről megválasztották igazgató választmányi tagokul: Hertelendy Ferencz orsz. képviselő és báró Puthéany Géza urakat; a számviszálók közé pedig: Schwarz Emil urat.

A „tapolczai izr. jótékonykezélu Nőegylet” folyó évi április hó 5-én dél után 5 órakor tartja rendes évi közgyűlését, melyre a t. tagok ez uton is tisztelettel meghívottak. Tárgy: I. Elnök évi jelentése. II. Netáni indítványok. Tapolca, 1903. április hó 1. Pollák Adolfné egyleti elnök, Strauz Zsigmond egyleti titkár.

Deák Ferencz-ünnep Szegeden. Szeged városa nagyszabású ünnep keretében fogja leróni kegyeletét Deák Ferencz, a haza bölcse iránt. Az ünnep október 17-én lesz. A város e napon rendkívüli közgyűlést tart, melyen az emlékbeszédet Tóth Pál helyettes polgármester mondja. Délben lakoma lesz. Délután az ügyvédi kamara és a Dugonics-társaság rendeznek ünnepséget. A városi intézetekben e napon szünetelni fog a tanítás. Érmek veretnek Deák emlékére. A Deák Ferencz-ünnepet rendező bizottság továbbá azt a javaslatot fogja Szeged város törvényhatósága elé terjeszteni, hogy a nagy államférfiúnak szobrot állítsanak. Szó van még egy nagyobb Deák-alapítványról is. Szeged városa átiratot fog intézni az ország többi törvényhatóságaihoz, hogy Szeged mintájára tartsák meg a Deák-ünnepet.

Méhészeti tanfolyamot rendeznek a gödöllői állami méhészeti gazdaságban és pedig 8 időszakban. Május 1-ig a kiscigárdák részére I. tanfolyam május 21-től június 10-ig kiscigárdák részére II. tanfolyam, — június 15-től 28-ig lelkészek számára, — július 1—21-ig néptanítók első, július 21-től augusztus 14-ig II. tanfolyama, — augusztus 16—30-ig nők részére, — szeptember 2—15-ig erdészeknek, szeptember 17—30-ig erdő-őröknek. Kérvények a tanfolyamot megelőzőleg 20 nappal a m. kir. földmívelésügyi miniszteriumhoz nyújtandók be. Szegénysorsuak a tanfolyam alatt ingyen részesülnek teljes ellátásban.

Veszprém és Tapolca között tervezett balatonparti vasút építő bizottsága apr. 1-én fejezte be Tapolczán, Szűcs Béla elnöke mellett a közigazgatási bejárást és gyűlést. A megállapodás szerint Veszprém, Almádi, Balatonfüred lesz az utirány; a Balaton partján minden községet érinteni fog a vonal, mely Badacsonynál fordul be Tapolca felé s ezen a részén állomás lesz Tördemicz és Gulács is. A tervezet szerint igen előnyös

kölcsönös volt; mert azokon a területeken, ahol ő rendszeren vadászni szokott, a vadak tömegtelen számban elszaporodtak; a nyulak ott tisztes aggkort értek el; becsületben megöszültek és hosszú fehér szakált eregettek; ehhez hasonlóan a foglyok is, melyek közül egyes erőteljes kakasok valóságos lópatkó nagyságu tolldiszt hordoztak begyükön, a jércek meg éppen hamuszürkére öszültek, ami az eltagadhatlan jó módnak és mathuzsálemi szép kornak egyik félre nem ismerhető jegye.

Vadászatunk ennek daczára nagyon gyengén végződött. Vadat természetesen keveset, de lyukat annál többet löttünk a levegőben. Bár a tisztelt czimborá valóságos gyorstüzelést vitt mellettem véghez, mert hát minden felrebbenő szarkára valósággal triplázott; az eredmény mégis csak úgy alakult, hogy tászkámon lógott két fogolykakas és egy nyul, míg a czimborá, körülbelül a hatvannyolcadik lövésére végre szerencsésen ellőtte egy nyulnak a hátsó lábát s azzal utána vetve magát a sebesültnek, olyan versenyfutást csaptak, hogy csakugy porzott tőle a szántás. . . Pár perc alatt mindkettő eltűnt az erdő sűrűjében.

Csak annyi időm volt, hogy utána kiálthattam: a tanyában találkozunk! S azzal zúgó fejjel, félig megsiketülten a kiállott gyorstüzeléstől és fáradt tagokkal igyekeztem a közeli tanya felé; lelkemben azonban örültem, hogy ez a szerencsés véletlen véget vetett a keserves vadászatnak!

Már jól kipihentem magamat a tanyában, mikor lihegve, fújtatva, mint egy compound locomotiv, megérkezik a czimborá, nyulról természetesen szó sem volt? hol szalad az már? Ráhagytam a czimborára, hogy igazán

pechje van: miféle hallatlan vakmerőség volt attól a haszontalan nyultól, hogy el mert szaladni azzal a sánta lábával?

No de hát a nyul mégis csak elszaladt és ezen már segíteni nem lehet. A czimborá kétségbeesése pedig ezzel tökéletes lett; mit szól otthon a család? és mit fog ő szólni a családnak, ha a gyermekek az ő naiv ártatlanságukban faggatni fogják: hogy hát mit löttél egész nap apuska? — Hagytam tépelődni a gonderhes családapát és épen résztvevő szívvvel kezdtem bontogatni a táskámra hurrkolt szegény áldozatokat, amikor egyszerre csak bösz üvöltés és vad láma hangjai törnek elő a bérés-istállók tájékáról.

Igazán érdekes látvány tárult elénk! Csont Ferkó, a tanya érdemes kulcsárja, aki egy darabig velem együtt mélyeséges megindulással hallgatta vadásztársam kifakadásait, időközben eltűnt s most egy csapat bérésgyerek ki éretében zsinigre kötve diadalmasan czipelt magával egy megtermett nyulat, mely a szokatlan vezetéken öröltén ugrálva, a bösz csatakiáltásokat hallató bérés had között, igazán komikus látvány volt!

— Ehun a nyul! tekintetes uram — szólt Csont Feri bánatos vadásztársamhoz, a mint díszes kíséretével megérkezett.

Majd mikor annak kérdő tekintetéből valami magyarázatfélélt is szükségesnek tartott, előadta, hogy a zsinegen ugráló szerencsétlen áldozatot még a nyáron fogták süldő korában a mezőn csatangoló tanyai gyerekek s ezt ő most ezennel felajánlja Diana oltárára.

A zsákmány nélkül maradt czimborá csak nézi, nézi egy darabig a vesztettül ugráló nyulat, egyszerre gyors elhatározással felkapja fegyverét és kiadja a parancsot a füles szabadon eresztésére. . .

Bárminő érdekesnek ígérkezett is ez a va-

dászat a tanya közepén és bárminő komikus is volt a jelenet — eszembe jutván a czimborá lökéssége, mely sokkal valószínűbbé tette, hogy néhány bérésgyerek lesz kupán sörétezve, mint a nyul felbuktatva, lehető ki-méletesen azt ajánlottam, hogy mégis jobb lesz zsinegen hagyni a nyulat, mint a tanya kellős közepén szabadon csinálni a veszélyes műveletet.

A czimborá ugyan nagyon gyanakodón fogadta indítványomat, de egy kis habozás után belement a dologba. No — hála Istennek — gondoltam magamban, bérésgyereket már nem lövünk, az bizonyos, hogy a vonban nyulat lövünk-e, az még nem bizonyos.

A nyulat tehát a bajtárs parancsára a galambduczhoz kötöttük, maga pedig nyugodtan, mint egy párbajvezető segéd, kimért 40 lépést és készenlétbe helyezkedett. Jó magam elfordultam, hogy ne is lássam a kannibáli jelenetet, melyet megakadályozni különben sem állott módomban — s éppen szivaromat gyújtom, mikor a hátam mögött gyors egymásutánban egyszerre két lövés eldördül. . .

Consummatum est, — gondoltam magamban. De mi az ördögnek duplázott ő kelme? Megfordulok, de a nagy füstben egy pillanatra nem látok semmit. Csak [vad röhögés és láma hangjait hallottam köröskörül. Mikor aztán az őszi szél lasu fuvallata elhordta a füstfeleget, sajátos látvány terült elem. A béréskölykek vad indus tánczot lejtettek a ducz körül; fölőtte ijedt szárnycsattogással röpködtek a megriasztott galambok, derekáról pedig ide-oda lengette az őszi szél az ott maradt, de szerencsésen ellőtt kőzmadzagot, melynek végén persze hiába kerestem a véreben vonagló áldozatot.

Ott kapzkodott az már merész szökésekkel a legközelebbi domboldalon. . .

és ugyszólván közvetlen összeköttetésünk lesz Budapesttel. A terv az, hogy a budai déli-vasút-állomásról reggel 8 órakor induló vonathoz közvetlen tapolczai kocsikat csatolnak; ez a vonat megy Fehérvárig, ott átcsatolják a kocsikat a veszprémi vonathoz, Veszprémből pedig gyorsított személyvonat hozza a közvetlen kocsikat, úgy, hogy az utas délután 1 órakor már Tapolczán lesz. Kiszámíthatlan a haszon, a mi a vasut létesítésével a Balaton zalai oldalára háramlik. Hogy a fürdővendégek inkább a somogyi partokat látogatják, dacára, hogy a mi oldalunkon hasonlíthatatlanul szebb, kellemesebb fürdőzésre alkalmas helyek vannak, annak oka első sorban a közlekedésben keresendő. Oda és onnét kényelmesen utazhatnak bármely irányban, míg mi e tekintetben nagyon is hátra vagyunk. Reménytelen nézünk tehát az új vasut valószínűsége elé, mely közgazdasági tekintetben is nagyot fog lendíteni vidékünkön.

Vallásos egyesület. Minden embernek, akármily felekezethez tartozzék, meg vannak a maga vallási szent kötelességei, amelyek teljesítése az embernek erkölcsi értékét csak emeli. Minden katolikus embernek legszentebb kötelessége a husvét szent gyónás elvégzése, mert ez a katolikus egyháznak egyik legszigorubb parancsa. A tapolczai katolikus legényegylet márczius 29-én végezte el testületileg szent gyónását és áldozását, bebizonyítván e vallási ténykedéssel, hogy az egyesület ifjúsága egyházának engedelmese, hű gyermeke, gondolkodásában, értekezésében és cselekedeteiben igazán katolikus. Igazán megható és a hívek épülésére szolgáló jelenség volt, midőn az ifjúság az érte felajánlott szent mise alatt a legmélyebb töredelemmel és szívének legbensőbb áhitásával járult az Ur asztalához, a legméltóságosabb oltári szentség vételéhez. Szent mise alatt két egyesületi tag végezte épületes buzgósággal az oltár körüli szolgálatot. Az ifjúság két estén tartott hitoktatással készült legszentebb vallási cselekményéhez. Jó példával járt elől az ifjúságnak egynéhány önálló iparos, akik mint az egyesület pártoló tagjai, járultak az ifjakkal a szentségekhez. Az ifjúság ezen hitvalló szereplésével csak fokozta azon tiszteletet, amelylyel az egyesület iránt minden hívő katolikus viseltetik. Amely egyesületnek ilyen tagjai vannak, ott az iparos ifjúság utálattal fog elfordulni a társadalmi rendet fölforgatni törekvő, vallástalan szociálistusztól, mert az ilyen ifjak tiszteletben tartva a vallási és világi törvényeket, a vallásosságban és munkásságban föl fogják találni az Isten áldását és a boldog megelégedést.

Eljegyzés. Cser József m. kir. adótszít eljegyezte Erdélyi Dániel vonatvezetőnek kedves leányát, Nettit kisasszonyt.

Nyugdíjazás. Fatér Mihály szentszéki ülnök, szentbékai plébános javadalmáról lemondván, nyugdíjaztatott. Az érdemes papnak, több mint félszázados buzgó működésért az egyházmegyei hatóság ezen alkalommal meleg hangú köszönetét és elismerését fejezte ki. Örömmel értesülünk, hogy az érdemekben megőszült plébános Tapolczán fog letelepedni. Isten hozza a jó urat minél előbb az új otthonba! Adja Isten, hogy, mint a mi szeretett Tamás bácsink, jól érezze magát szerény körünkben és még számos éveken keresztül a legjobb egészségben és megelégedésben élvezze a megérdemelt nyugalmat.

Színészet. Fehér Károly szintársulata, mely hosszabb idő óta Sümegen játszott, a múlt héten fejezte be előadásait és Kis-Czellbe távozott. Egy másik társulat Devecserben játszott három hétig. Úgy látszik, talán a múlt szomorú tapasztalatai után Tapolczát szándékosan kerülik a szintársulatok!

A tapolczai katolikus jótékony nőegylet április 5-én délután fél 4 órakor a katolikus kisdudóv helyiségében választmányi ülést tart. Tárgysorozat: A husvét ünnepek alkalmával segélyezendő szegények kijelölése és a segélyösszeg megállapítása, 2. indítványok.

Sajtóhiba. Lapunk utolsó számában „Uj fürdőtelep” című híreinkbe értelemzavaró hiba csúszott be, melyet a következőképpen igazítottunk ki: „Fonyód és Máriatelep között

lévő új telep bizonyára gyorsan fel fog lendülni.”

Mulatság. A tapolczai iparos ifjak önképző köre husvét másnapján Weisz Soma vendéglőjében contetti, coriandelli, serpentin és cottilionnal egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez.

Szerencsétlenség. Megrendítő szerencsétlenség történt f. hó 2-án délután 5 órakor, Hocz Gergely keszi-uton levő gépműhelyében, melynek majdnem egy ifju élet esett áldozatává. Kohn Mór helybeli szállító 15 éves fia, Ernő, ki Hocz műhelyében volt alkalmazva; az egyik gépkerekéről a szijat akarta levenni. De oly szerencsétlenül nyult a kerékhez, hogy az a fiut elkapta, négyezer-ötször megforgatta a levegőben, miközben balkarja könyökön fellül s bal lába térdén fellül eltört. A súlyosan sebesültet most szülei lakásán ápolják. Remélhető, hogy gondos ápolás folytán visszanyeri teljes épességét.

Utolsó kötő-estély. Április 1-én fejezte be a tapolczai kath. jótékony nőegylet ügybuzgó elnöknőjének, Csendes Józsefnének, vendégszerető házában az ő szokásos téli kötő-estélyeit. Hogy mint egyesítette az igen tisztelt nőegylet ezen estélyein a kellemes haszonnal, azt legfényesebben igazolja az a 64 korona, mely ezen estélyeken a szegények segélyezésére kitett perselybe befolyt. Isten áldja e magasztos czélu egyesületet, a mely minden eszközt megragad városunk szegényei nyomorának enyhítésére!

Első leánykiházasítási egyesület m. sz. Ezen intézet XL. rendes közgyűlése márczius 25-én a tagok élénk részvétele mellett tartott meg. Az évi jelentésből, mely kiemeli hogy az intézet 1902. kezelési év végével fennállásának negyvenedik évét töltötte be, kivehető, hogy az 1902. üzleti év dacára a nehéz kereseti viszonyoknak, kedvező és kielégítő volt. Új beiratkozás volt 11.837 jutalékrész 12,001.400 K. biztosított tőkével; a biztosítási állomány az év végével K. 46,128.450 volt. Díj- és melléklettel bevétele az elmúlt évben volt K. 2,285.864.93, tehát 119,368.12 koronával több, mint az 1901. évben. Értékpapír kamat Házbér- és Takarékbetét kamatok címén 372,393.10 korona, vagyis 64371.20 koronával több vételeztetett be, mint az elmúlt évben. Kiházasítási jutalék és visszafizetések címén 663,721.97 korona utaltatott ki és 392 kedvezményezett között 956 jutalékrészszel oszlik meg, mely között 25 árva kedvezményezett 54.000 korona összegével foglal helyet. A díjtartalékhoz K. 1,192.324 csatoltatott és ennek összege az 1902. év végével K. 8,131.691.86 volt. Az újonnan szervezett árfolyamkülönbözeti tartalék 50.000 korona összegében nagy megelégedéssel fogadtatott. A fennmaradó kezelési felesleg K. 165.752.16 az alapszabályok értelmében alapszabályszerű javadalmazások, nászjutalék fel-emelési alap és külön tartalék tételeire osztandó fel, mely utóbbiak 894,494.48 koronára rugnak. A hivatalnoki nyugdíjalap 107.680.51 koronát képvisel, melynek a közgyűlés által 5000 korona szavaztatott meg. Tetemes leírások után a mérleg végösszege 9,323.257.91 korona, mely végösszeg kizárólag reális értéktételekben nyeri fedezetét. Az igazgatóság jelentése az előző közgyűlési határozatok végrehajtásáról, a pénzkészletek egy részének újabbon egy kitűnő bérház vétele által történt beruházása tárgyában egyhangu helyesléssel tudomásul vétetett, ugyiszintén néhány újabb biztosítási kombináció és tabella bevezetése helyeslőleg és tetszéssel fogadtatott. A felügyelő bizottság indítványához képest a mérleg és jelentés egyhangulag jóváhagyólag tudomásul vétetik és az igazgatóságnak a felmentvény megadatik Tanay József és Fenyvesi Adolf tag indítványára pedig az igazgatóságnak, az összes intézőknek, különösen pedig Schwarz Anmin elnöknek és Kohn Arnold vezérigazgatónak köszönet és elismerés szavaztatik. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére kijelentetnek Hádl Ignác és Zádor Lajos tag urak. A felügyelő bizottságnak volt tagjai, ugymint: dr. Alexander Bernát, dr. Simonyi Zsigmond, Héger József, Wertheimer Albert, Seifensieder József és Weil J. Dávid egy év tartamára újból megválasztatnak. Miután még a márczius hó 16-án dr. Stamberger Ferenc

kir. közjegyző jelenlétében megejtett és a jelentésben foglalt „D” osztályu nyereségekötvények kisorsolására utalás történt, melynek eredményát alább közöljük. Az agg elnök lelkes életével a közgyűlés bezárult, 1675 Braun Mór ur, Budapest, 3281 Szabó Benedek nr Budapest, 1383 Binfeld Márk ur, Hatvan, 1504 Büchler Mór ur, Csurgó, 5625 Sziklay Sándor ur, Gyón, 6481 Gintner Áron Salamon ur, Szcuczín, 646091 Cselei József ur, Szt.-Gothard, 3747 Papó Juda Gavriel ur, Serajevó.

A Triesti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali) folyó évi márczius hó 18-án tartott 71-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1902. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1902. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 611,558,220 korona 13 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 27,001.880 korona 96 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 13,024.702 korona 24 fillérrel 160,189,849 korona 13 fillérre emelkedett. A tűzbiztosítási ágban a díjbevétel 12,271,371,385.— korona biztosítási összeg után 20,219,214 korona 97 fillér volt, miből 9,132,779 korona 87 fillér viszont-biztosításra fordítottatott úgy, hogy a tiszta díjbevétel 11,086.435 korona, 10 fillérre rugott, mely összegből 7,881.010 korona 61 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 71·10%⁶-át teszi el. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 82,371.684 korona 24 fillér. A szállítvány-biztosítási ágban a díjbevétel kitétt 4,316.155 korona 18 fillér, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,457.860 korona 40 fillérre rugott. A betöréses-lopás elleni biztosítási ágban a díjbevétel 363.700 korona 26 fillért tett ki. Károkért a társaság 1902-ben 25,473,446 korona 61 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 742014.072 korona és 65 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kárterítési összegből hazánkra 138,794.885 korona 03 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen huszmillió 383.106 korona 94 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozására alakított tartalék, mely a 3,729.624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 14,010.830 korona 16 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő még a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezen kívül fennáll még egy 726.138 korona 39 fillért kitevő alap, melynek az a rendelkezése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 190,319.427 korona 11 fillérről 208,632.918 korona 73 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 33,144.483 korona 62 fillér. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 18,600.000 korona 19 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 682.782 korona 13 fillér. 4. Értékpapírok 141,290.011 korona 09 fillér. 5. Tárcazáltók 1,035.953 korona 91 fillér. 6. A részvényesek biztosított adólevelei 7,350.000 korona. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 6,529.676 korona 79 fillér, összesen 208,632.918 korona 73 fillér. Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

Köszönet nyilvánítás.

Jó barátaink-, úgy ismerőseinknek kik fejlethetetlen forrón szeretett Zoltán fiunk elhunyt alkalmából mély bánatunkat részvétükkel enyhíteni szivesek voltak, ez uton is köszönetünket nyilvánítjuk.

Németh Dezső és családja.

PIACZI ÁRAK

a márcz. 31-iki heti vásáron.

		korona
Buza	50 kilóként	5.80—6
Rozs	" "	6—6.20
Árpa	" "	5—25
Zab	" "	5.80—6
Tengeri	" "	6.60—6
Bükköny	" "	6.50—7
Burgonya asztali	" "	1.80—2
Takarmány burgonya	" "	1—1.20
szalmazsupp párja	" "	36—40 f.

Vasuti menetrend.

Tapolczáról indul Zala-Egerszeg-felé	4 óra 42 p. reggel
" Kis-Czell Győr Budapest Bécs	9 " 28 " délelőtt
" " Zala-Egerszeg	1 " 40 " délután
" " Győr Budapest Bécs	5 " 14 " "
Tapolczára érkezik Budapest-Bécs és Győr és Kis-Czell felől	8 óra 20 p. délelőtt
Zala-Egerszeg felől	1 óra 7 p. délután
Bpest Bécs Győr	5 " 10 " "
Zala-Egerszeg	8 " 52 " este

A KÖZSÉGHÁZÁBÓL.

Meghívó

Tapolca nagyközség képviselő testületének 1903. év április hó 5-én délután 4 órakor tartandó rendes közgyűlésére.

Tapolca. 1903. április hó 2-án.
Horváth Jenő, Glazer Sándor,
 községi jegyző. községi bíró.

Tárgysorozat:

- Múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása s hitelesítése.
 - Zigány Zoltán budapesti lakosnak, Tapolca nagyközséggel, a községnek villamos erővel leendő világítása tárgyában kötött szerződés végleges felbontásában s az azt jóváhagyó törvényhatósági végzés hatályaon kívüli helyezésében jogérvényes határozat hozatal. (III. ülés.)
 - Az 1902. évi összes községi zárszámadások felülvizsgálása.
 - Kisdíófa-utca rendezésében terület megváltások.
 - Terület átengedés seprő szárításra.
 - Földmivélsügyi miniszter leirata fűzfavessző-telep létesítésében.
 - Özv. Bokor Mihályné segélykérvénye.
 - Dr. Gyórfy István települési kérvénye,
 - Illetőségek elbírálása.
- Folyó ügyek.
 Két tag kiküldése a jegyzőkönyv hitelesítésére.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Ház eladás.

Tapolczán, Baum Károly-féle, volt kerületi állatorvos tulajdonát képező 361 sz. ház három lakó részére, istálló, kocszi-szin és nagy kerttel együtt szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető: **Gyarmaty Lajosnál** Keszthelyen. 6—26.

2 darab tenyész-bika eladó Gróf Deym Ferencz lesence-tomaji gazdaságában.

Rechnitzer Ignác saját házában a sümegi mészgárból raktárt tart.

STIGLITZ ARMIN órás és aranyműves Tapolca. Van szerencsém, mint a helyben legrégibb elismert elsőrendű órás és aranyműves, a n. e. közönség becses tudomására hozni, hogy nagy árúkeszlet, mint ólósó beszerzési áráimmal fogva azon kellekmes helyzetben vagyok, hogy vevőimet a legjutányosabb árak mellett szolgálhatom ki.

Fali óra	2 frt. 20 kr
Niki remontoir óra	3 " 50 "
Ezüst dupla fedelű remontoir óra	6 " — "
Ezüst láncz	1 " 50 "
Ezüst tula dupla fedelű remontoir óra	9 " — "
14. ka. arany lencse-függő	1 " 80 "
14. ka. legszebb arany-függő	3 " 50 "
14. ka. arany gyűrű	3 " 50 "
	stb. stb.

Minden árut jótállás mellett és versenyképes áráért szállítok. Mindennemű javításban specialista! Ajánlom a legújabbban berendezett színes fényképezőket, mint: mellítű, zsuzsu, nyakkendőű, kézelő-gomb stb. arany, ezüst arany oza és bronckeretben. Kiváló tsz. lettel Stiglitz Armin órás és aranyműves Tapolca. 48—52.

Himzett bluzok

Appenzeli himzés alakba szőtt 2 frt. 75 krtól 50 frt.-ig. Bérmentve és már elvámolva hashoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával. 7

Henneberg selyem-gyár, Zürich.

ERDELYI PAL

ezelőtt **Leszner Ferencz** vaskereskedése, egész ujonnan átalakítva és berendezve. Ajánlja elsőrendű gazdasági gépraktárát, borsajtókat, permetezőket, porozó és kénegező gépeket. Épület- és butor-vasalások, konyha berendezések; ugy mindenféle, a gazdaságban szükséges vasárukat, pontos és jutányos kiszolgálás mellett.

PREISZ MANÓ

szobafestő és mázoló Tapolczán.

Elvállalok minden szakmába vágó munkát, ugymint szobafestést, mázolás, tapétázást, aranyozást és czimfestést.

SZŐLŐBIRTOKOSOK figyelmébe ajánlom állandóan nagy választéku raktáromat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.: permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák — továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekben, azonkívül állandó nagy raktárt tartok mindennemű mezőgazdasági gépekből.

PAUK VILMOS

vaskereskedése Tapolca.

BÓDAY SÁNDOR épület- és butor-asztalos Tapolczán, keszi-utca. Ajánlja ujonnan berendezett butor-raktárát ugy a legfinomabb, mint az olcsóbb fajta butorokból. Nagy raktár kész koporsókból. Elfogad mindenféle épület- és butor-asztalos munkát, ugy szintén javításokat a legjutányosabb árban.

HIRDETÉSEK.

90. szám/1903. vght.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai tekintetes kir. járásbíró 1903. V. 25/2. számú végzése következtében Dr. Berger Sándor tapolczai ügyvéd által képviselt Milkovics István kisörsi lakos javára Horváth Dániel és neje Illés Károli kékkuti lakos ellen 3670 korona 68 fl. s járuléka erejéig 1903. évi január hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2236 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: ökrök, tinó, szecs-

kavágó gép, eke, taliga, széna, rostagép, cséplőgép és szalma nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tapolczai tek. kir. járásbíró 1903. évi V 25/1 számú végzése folytán 3670 kor. 68 fl. tőkekövetelés és eddig összesen 115 kor. 38 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kékkuti alperesek lakásánál leendő eszközésére 1903. évi április hó 23-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érin-tett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükségese-tén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés. az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tapolczán, 1903. évi április hó 3-án.

Tininszky Antal,
 kir. jbrósági végrehajtó.

1342. szám. tkv. 1903.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Fazekas Sándor pusztá-miskei lakos végrehajthatónak Bódis Eszter és társai végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében 400 korona iránt a végrehajtási árverés a tapolczai királyi járásbíró területén Mindszentkalla községben fekvő, felerészben a végrehajtást szenvedők, felerészben pedig Kiss Sándor és neje Fazekas Lidi tulajdonát képező, a mindszentkallai 337, sz. tjkvben felvett 1019. hsz. Köveshegyi szőlő és prés-házra 1216 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetett és a megjelölt ingatlanok az 1903. évi április hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor Mindszentkalla község házában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladtnak.

Az árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánítt értékpapirban a kiküldött kezéhez bánatpénzkepen letenni, avagy annak a bíróságnál való előleges elhelyezését igazoló elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi hatóságnál és Mindszentkalla község előjáróságánál megtekinthetők.

Tapolczán, 1903. márczius hó 2.

A királyi jbróság, mint telekkönyvi hatóság.

Papp,
 királyi jbró.

152/1903. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai tekintetes kir. járásbíró 1903. évi V. 97/2. számú végzése következtében Dr. Inkei Béla győri ügyvéd által képviselt Singer és Kolmann győri lakosok javára, Sulcz Samu kövágó-eörsi lakos ellen 704 K. 90 f. s jár. erejéig 1903. évi febrnár hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 1200 koronára becsült következő ingóságok u. m.: magyar szabó árúk, kabátok, nadrágok és mellények nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tapolczai tekintetes kir. járásbíró 1903. évi V. 97/1. számú végzése folytán 704 K. 94 f. tőkekövetelés, ennek 1898. évi január hó 27. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 90 kor. 72 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kövágó-Eörsön alperes üzlethelyiségében leendő eszközésére 1903. évi április hó 14-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107.

és 108. §-a értelmében készpénzfizeté smellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tapolczán, 1903. márczius hó 25-én.

Tininszky Antal,
kir. jbrósági végrehajtó.

591. szám 1903. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat

A tapolczai királyi járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Kovács Vilmos ügyvéd által képviselt Polgár János, mint gyám végrehajthatónak ifjú Eder Imre végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében 20 korona iránt a végrehajtási árverés a tapolczai királyi járásbiróság területén Kis-Apáti községben fekvő a kisapáti-i 631. sz. tjkvben 48. hrsz. a, (ház 26. sz. a. udvarral) végrehajtást szenvedő nevére $\frac{1}{2}$ részben irt ingatlanra, nemkülönben a kikiáltási ár meg nem felelő voltára való tekintettel s a végrehajtási törvény 156. §-a alapján a társtulajdonos Eder Imréné szül. Deli Julianna nevére irt másik fele részben illetőségére — tehát a fenti egész ingatlanra 640 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetett és a megjelölt ingatlanok az 1903. évi április hó 28-ik napjának délelőtti 10 órájkor Kis-Apáti községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladatnak.

Az árvezezni szándékozók köteles k a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez bánatpénzképen letenni, avagy annak a bíróságnál való előleges elhelyezését igazoló elismervényt átszolgáltatni

Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi hatóságnál és Kis-Apáti községelöljáróságánál megtekinthetők.

Tapolczán, 1903. évi január hó 31. napján.

A királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Pap
királyi járásbiró.

Ne vegyen
Gimbalmot vagy Hármoniumot,
mig
Reményi Mihály
mű-hangszerész

legujabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről
Király-utca, 44 I sz.

Jorgo János
órás gyári raktár Wien III 4. Rennweg Nr. 75 B

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa. első bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rásvadás teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindenemű zsebórába új rugó helyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óraért kezeséget vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékéből:

7787. sz. legolcsóbb legjobb strapaczióra nickeltokban 36 órai járással 2 frt. 30
8089. sz. valódi ezüst páncélláncz 15 gr. 1 frt.
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű 5
7988. sz. Ingaóra ütőművel 2 sulyal 130 cm. magas 11 50
7929. sz. Jó ebresztő óra 1 20
Sziveskedjek nevemre és házszámomra 75 B, pontosan figyelni.

Nincs többé tuk szem!

Ha tyukszemétől meg akar menekülni, úgy elegendő egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható

Denzinger
féle

„Viktória”
tyukszem
kenőcsével

a melylyel a legkeményebb tyukszemtől lehet megszabadulni.

Egy tégely ára 1 korona 30 fillér; 1 kor. 50 fillér beküldésénél bérmentve. Kapható feltalálónál;

Denzinger Ármin, Ujvidék

Kapható minden gyógyszerárban és droguista üzletben.

Rum, Cognac, Szilvórium,

likőrök, likörkrémek stb. az általam készített vegytiszta eszenciák és kompozíciókkal házilag $\frac{1}{8}$ sőt $\frac{1}{4}$ részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett árak. Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.

Baros Gábor,

Budapest, VII. Dohány-utca 1. A. W.
Eszenciák és Kompozíciók gyára.

Romlott borokat

dohos, penész vagy hordóizüeket és szaguakat
azonnal

és feltétlenül megjavít a

BONORAL

mely teljesen iz és szagnélküli folyadék s a bornak idegen izt nem ad.

A BONORAL

ugy hat, mint valami derítő szer: a kellemetlen dohos izt tartalmazó alkotórészeket (és csupán ezeket) a borból kiválasztja és magában tartja úgy, hogy egyszerű lefejtéssel a tiszta bortól elválasztható

Hatása biztos!

Ára egy hektóra 3 kor., öt hektóra 14 kor.

használati utasítással együtt

Kapható:

Erdős Jenő

gyógyszerésznél. Egerben (Hevesmegye.)
8-24

Triesti általános biztosító társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V. Dorottya-utca 10 szám.

Lapunk mai számában közöljük a triesti általános biztosító társaság, a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinék, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses lopás- és harang-törés es repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r-t.”, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset elleni biztosító társaság számára.

A tapolczai főügynökség **Steiner Ferencz.**

UHLRICH JÓZSEF

templom-, díszlet-, szoba-festő és mázoló

Tapolcza.

Elvállal a legkiválóbb rajztechnikai rajzok szerint (tisza stül) a most divatos **Secessió, Angol, Rococo, Barokk, Renaissance és Góth** stül szolid színezetű szoba-, terem- és templom-festészetet és czimírást. Mázoló és fenyező munkákat, mindennemű fa-utáztatot és márványozást, aranyozást és tapétázást, valamint minden e szakba vágó javításokat a legjótányosabb szolid és pontos kiszolgálás mellett.

22 éve a legeisorendű bel- és külföldi minta- és festék-gyárakkal álok összeköttetésben és így mintáim mindig a legujabb divatuk és bármely butor szerint színezhető, festékeim valódiak és szintartók, nedves falakra is jótállás mellett alkalmaztatnak.

10-12